

Nutarimas netenka galios 2018-07-01:

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-117](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-22, i. k. 2018-10245

Dėl Reguliuojamos rinkos operatoriaus vidaus valdymo ir kapitalo reikalavimų taisyklių patvirtinimo

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01 iki 2018-06-30

Nutarimas paskelbtas: TAR 2014-05-12, i. k. 2014-05288

LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS

**DĖL REGULIUOJAMOS RINKOS OPERATORIAUS IR LIETUVOS CENTRINIO
VERTYBINIŲ POPIERIŲ DEPOZITORIUO KAPITALO REIKALAVIMŲ TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2014 m. gegužės 8 d. Nr. 03-69

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio 3 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos finansų rinkos priežiūros sistemos pertvarkos įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi ir Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 47 straipsnio 6 dalimi ir 68 straipsnio 6 dalimi, Lietuvos banko valdyba **n u t a r i a**:

1. Patvirtinti Reguliuojamos rinkos operatoriaus ir Lietuvos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo kapitalo reikalavimų taisykles (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2010 m. spalio 28 d. nutarimą Nr. 1K-15 „Dėl Reguliuojamos rinkos operatoriaus ir centrinio vertybinių popierių depozitoriumo kapitalo reikalavimų taisyklių patvirtinimo“.

Valdybos pirmininkas

Vitas Vasiliauskas

REGULIUOJAMOS RINKOS OPERATORIAUS IR LIETUVOS CENTRINIO VERTYBINIŲ POPIERIŲ DEPOZITORIUO KAPITALO REIKALAVIMŲ TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reguluojamos rinkos operatoriaus ir Lietuvos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo kapitalo reikalavimų taisyklėse (toliau – Taisyklės) nustatyti reguliuojamos rinkos operatoriaus ir Lietuvos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo kapitalo reikalavimai, kapitalo apskaičiavimo tvarka, lėšų investavimo principai ir informacijos teikimo Lietuvos bankui tvarka ir terminai.

2. Taisyklėse išdėstyti reikalavimai taikomi reguliuojamos rinkos operatoriui ir Lietuvos centriniam vertybinių popierių depozitoriui (toliau – įmonės), veikiantiems pagal Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymą.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme.

4. Įmonė privalo nuolat laikytis Taisyklėse nustatytų reikalavimų. Tuo tikslu įmonės vidaus kontrolės padalinys turi sukurti veiksmingą kontrolės sistemą ir administracines bei apskaitos procedūras, kurios leistų bet kuriuo metu įvertinti ir patikrinti, kaip įmonė laikosi Taisyklėse nustatytų reikalavimų.

II SKYRIUS KAPITALO REIKALAVIMAI

5. Įmonės pradinis kapitalas negali būti mažesnis kaip 730 000 eurų.

6. Įmonės pradinį kapitalą sudaro:

6.1. apmokėtas įstatinis kapitalas (akcininkų įnašai už akcijas, išskyrus įnašus už privilegijuotąsias akcijas);

6.2. akcijų priedai;

6.3. rezervai (išskyrus perkainojimo rezervą);

6.4. praėjusių metų nepaskirstytasis pelnas, likęs po galutinio pelno paskirstymo, arba praėjusių metų nuostoliai;

6.5. einamųjų metų tarpinis arba paskutiniųjų praėjusių metų nepaskirstytasis pelnas, dėl kurio paskirstymo visuotinis akcininkų susirinkimas dar nėra priėmęs sprendimo, tačiau tą pelną patikrino įmonę audituojančios įmonės auditorius ir įmonė pateikė Lietuvos bankui informaciją, kad apskaičiuotoji pelno suma yra teisinga ir iš jos atimti visi numatomi mokesčiai ir dividendai.

7. Įmonės kapitalas negali būti mažesnis negu įmonės minimalus pradinis kapitalas, nustatytas Taisyklių 5 punkte.

8. Įmonės kapitalas negali būti mažesnis negu vienas ketvirtadalis įmonės praėjusių metų pridėtinių išlaidų sumos. Pridėtinės išlaidos sudaro įmonės bendrosios ir administracinės sąnaudos.

9. Įmonės kapitalą sudaro pirmojo lygio kapitalo ir antrojo lygio kapitalo suma atskaičius nelikvidų turtą.

10. Pirmojo lygio kapitalą sudaro:

10.1. pradinis kapitalas;

10.2. kitos kapitalo priemonės (toliau – KKP), atitinkančios Taisyklių 14–15 punktuose nustatytus reikalavimus ir apribojimus;

10.3. atskaitymai, kuriuos sudaro:

10.3.1. supirkto savos akcijos, įvertintos buhalterine verte;

10.3.2. einamųjų metų nuostoliai;

10.3.3. nematerialusis turtas;

10.3.4. išankstiniai apmokėjimai ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos, išskyrus išankstinius apmokėjimus už gautiną finansinį turtą;

10.3.5. kiti atskaitymai (neigiami ilgalaikio materialiojo ar finansinio turto rezervai; paskolos, suteiktos įmonės akcininkams arba kitiems su įmone susijusiems asmenims siekiant finansuoti į įmonės kapitalą įtraukiamas priemonės ir kiti panašūs atskaitymai).

11. Antrojo lygio kapitalą sudaro:

11.1. privilegijuotųjų akcijų su kaupiamuoju dividendu nominalioji vertė;

11.2. ilgalaikės subordinuotosios paskolos (trukmė – daugiau kaip 5 metai);

11.3. ilgalaikio materialiojo ir finansinio turto perkainojimo rezervai;

11.4. KKP, nurodytos Taisyklių 15.4 papunktyje.

12. Nelikvidųjį turtą sudaro:

12.1. ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kaip užstatą perduotą žemės ar pastatų dalį, kurios vertė atitinka gautos paskolos vertę;

12.2. atsargos;

12.3. investicijos į kitų bendrovių, išskyrus kredito ir finansų įstaigų, nuosavybės vertybinius popierius ir kitos investicijos į šias įmones, jei investicijos negali būti iš karto realizuojamos;

12.4. investicijos į finansų ir kredito įstaigų nuosavybės vertybinius popierius ir toms įstaigoms suteiktos subordinuotosios paskolos;

12.5. paskolos ir kitos gautinos sumos, kurias numatoma gauti vėliau kaip po 90 dienų (įskaitant trumpesnio laikotarpio paskolas, kurios negražinamos suėjus terminui arba jų grąžinimo laikotarpis pratęsiamas), taip pat atidėtojo mokesčio turtas;

12.6. indėliai, kurių atsiėmimo laikotarpis yra ilgesnis kaip 90 dienų (įskaitant trumpesnio laikotarpio indėlius, kurie pagal sutartis gali būti automatiškai pratęsimi), išskyrus mokėjimus, susijusius su ateities arba pasirinkimo sandoriais, kuriems nustatytas privalomas įnašas;

12.7. patrunuojamųjų (dukterinių) įmonių nuostoliai.

13. KKP į įmonės kapitalą gali būti įtrauktos tik su Lietuvos banko leidimu, o jau į įmonės kapitalą įtrauktų KKP emisijos dokumentų nuostatos gali būti pakeistos tik su išankstiniu Lietuvos banko leidimu ir įsitikinus, kad po pakeitimo KKP atitiks Taisyklių reikalavimus. Įmonė, norėdama pakeisti KKP emisijos dokumentus, turi Lietuvos bankui pateikti motyvuotą prašymą ir nurodyti numatomus pakeitimus.

14. KKP, kurios yra įtraukiamos į įmonės kapitalą, turi tenkinti visas šias sąlygas:

14.1. KKP turi būti visiškai apmokėtos;

14.2. KKP turi būti neterminuotos arba iki jų išpirkimo turi būti likę ne mažiau kaip 30 metų;

14.3. KKP negali būti išpirktos jų turėtojo iniciatyva;

14.4. KKP negali būti išpirktos be išankstinio Lietuvos banko leidimo;

14.5. jei KKP emisijos dokumentuose numatyta jos išpirkimo teisė, ja negalima pasinaudoti anksčiau nei praėjus penkeriems metams po išleidimo datos. Jei KKP emisijos dokumentuose numatyta išpirkimo teisė su konkrečia pareikalavimo data, ši teisė gali būti nustatyta ne anksčiau kaip praėjus dešimčiai metų po išleidimo datos, tačiau KKP išpirkimo negali būti pareikalauta anksčiau, negu numatyta emisijos dokumentuose;

14.6. KKP turėtojų pretenzijos įmonei dėl KKP be jokių išlygų turi būti subordinuotos visų nesubordinuotųjų kreditorių pretenzijų atžvilgiu;

14.7. KKP emisijos dokumentuose turi būti numatytas mechanizmas, kad pagrindinė KKP suma bei nesumokėtų palūkanų ir dividendų suma padengtų nuostolius ir netrukdytų atkurti įmonės kapitalo.

14.8. KKP emisijos dokumentuose turi būti numatyta, kokiais atvejais įmonė gali atšaukti palūkanų bei dividendų išmokėjimą neribotam laikui ir anuliuoti nesumokėtas palūkanas kartu su prievole jas išmokėti;

14.9. KKP emisijos dokumentuose turi būti numatyta, kad KKP palūkanų ir dividendų įmokos atšaukiamos, jei įmonė neatitinka Taisyklėse nustatytų kapitalo pakankamumo reikalavimų;

14.10. KKP emisijos dokumentuose turi būti numatyta, kad Lietuvos bankas, įvertinęs įmonės kapitalo pakankamumą, jos finansinę ir mokumo būklę, ir nustatęs, kad būklė nėra pakankamai gera arba dėl KKP palūkanų ir dividendų išmokėjimų trejus ateinančius metus gali pablogėti, turi teisę reikalauti, kad šios išmokos būtų atšauktos;

14.11. KKP emisijos dokumentuose turi būti numatyta, kad įmonė atšaukiamas išmokėti palūkanas arba dividendus gali keisti į įmonės akcijas tik gavusi išankstinį Lietuvos banko leidimą. Šiam leidimui gauti įmonė turi pateikti veiklos planu pagrįstas kapitalo pakankamumo ir finansinės prognozes ateinantiems trejiems metams.

15. KKP, kurios įtraukiamos į įmonės kapitalą, taikomi šie apribojimai:

15.1. KKP, kurių emisijos dokumentuose numatyta, kad – esant kritinei įmonės būklei (pavyzdžiui, nepatenkinama finansinė būklė, netenkinami likvidumo, kapitalo pakankamumo reikalavimai ar pan.) arba kitu metu Lietuvos banko iniciatyva įvertinus įmonės finansinę ir mokumo padėtį – jos turi būti konvertuojamos į įmonės įstatinį kapitalą (atsižvelgiant į iš anksto nustatytus konvertavimo koeficientus), suma neturi viršyti 50 proc. įmonės pirmojo lygio kapitalo;

15.2. neviršijant Taisyklių 15.1 papunktyje nustatytos ribos, visos kitos KKP (išskyrus Taisyklių 15.3 papunktyje nurodytas) neturi viršyti 35 proc. įmonės pirmojo lygio kapitalo;

15.3. neviršijant Taisyklių 15.1 ir 15.2 papunkčiuose nustatytų ribų, KKP, kurioms emisijos dokumentuose numatyta paskata įmonei išpirkti šias priemones, neturi viršyti 15 proc. įmonės pirmojo lygio kapitalo;

15.4. KKP suma, viršijanti Taisyklių 15.1, 15.2 ir 15.3 papunkčiuose nurodytas ribas, įtraukiama į įmonės antrojo lygio kapitalą;

15.5. jei įmonės būklė kritinė, Lietuvos bankas gali leisti laikinai viršyti nustatytas KKP ir pirmojo lygio kapitalo santykio ribas.

16. Lietuvos bankas suteikia leidimą įtraukti KKP į įmonės kapitalą, jei tai neturės neigiamos įtakos įmonės finansinei būklei. Įmonė Lietuvos bankui turi pateikti šiuos dokumentus:

16.1. motyvuotą prašymą;

16.2. vertybinių popierių emisijos bei jų apmokėjimą pagrindžiančius dokumentus;

16.3. išsamų paaiškinimą, kokią įtaką vertybinių popierių išplatınimas turės įmonės būklei, bei įmonės kapitalo pakankamumo ir finansinės būklės prognozes;

16.4. jei reikia, kitus papildomus dokumentus.

17. Lietuvos bankas duoda leidimą išpirkti KKP tik tada, jei artimiausius trejus finansinius metus KKP išpirkimas neturės neigiamos įtakos įmonės kapitalo pakankamumui ir finansinei būklei. Įmonė Lietuvos bankui turi pateikti šiuos dokumentus:

17.1. motyvuotą prašymą;

17.2. įmonės kapitalo pakankamumo apskaičiavimą prieš vertybinių popierių išpirkimą ir po jo;

17.3. veiklos planu pagrįstas įmonės kapitalo pakankamumo bei finansinės būklės prognozes artimiausiems trejiems metams;

17.4. jei reikia, kitus papildomus dokumentus.

18. Išskirtiniais atvejais Lietuvos bankas gali suteikti leidimą KKP išpirkti pirma laiko (pavyzdžiui, kai pasikeičia šių priemonių apmokestinimo tvarka ir tai nebuvo numatyta išleidimo dieną), tačiau tik tada, jei artimiausius trejus finansinius metus KKP išpirkimas neturės neigiamos įtakos įmonės kapitalo pakankamumui ir finansinei būklei.

III SKYRIUS

LĖŠŲ INVESTAVIMO REIKALAVIMAI

19. Siekiant užtikrinti įmonės veiklos tęstinumą, įmonės lėšos turi būti investuojamos pagal įmonės parengtą tvarką, laikantis saugumo, likvidumo ir diversifikavimo principų.

IV SKYRIUS

INFORMACIJOS TEIKIMO LIETUVOS BANKUI TVARKA IR TERMINAI

20. Pasibaigus pirmajam finansinių metų pusmečiui, įmonė per 1 mėnesį privalo pateikti Lietuvos bankui šiuos įmonės vadovo ir atsakingų darbuotojų pasirašytus dokumentus:

20.1. tarpines finansines ataskaitas, parengtas pagal pirmojo pusmečio paskutinės dienos duomenis;

20.2. kapitalo pakankamumo skaičiavimo ataskaitą, parengtą pagal pirmojo pusmečio paskutinės dienos duomenis (Taisyklių priedas).

21. Pasibaigus finansiniams metams, įmonė privalo per 10 darbo dienų po to, kai visuotinis akcininkų susirinkimas priima sprendimą patvirtinti metines finansines ataskaitas, pateikti Lietuvos bankui šiuos įmonės vadovo ir atsakingų darbuotojų pasirašytus dokumentus:

21.1. patvirtintas metines finansines ataskaitas, sprendimą dėl pelno (nuostolių) paskirstymo ir metinį pranešimą kartu su auditoriaus išvada;

21.2. kapitalo pakankamumo skaičiavimo ataskaitą, parengtą pagal audito įmonės patikrintų metinių finansinių ataskaitų duomenis (Taisyklių priedas).

22. Lietuvos bankas gali pareikalauti, kad įmonė kapitalo pakankamumo skaičiavimo ataskaitas pateiktų dažniau, negu nurodyta Taisyklėse.

23. Įmonė, Lietuvos banko prašymu, privalo pateikti jam visą informaciją, reikalingą vertinant, kaip įmonė laikosi Taisyklių nustatytų reikalavimų.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Įmonė, nesilaikanti Taisyklėse nustatytų reikalavimų, privalo nedelsdama imtis būtinų veiksmų ar priemonių padėčiai ištaisyti.

25. Įmonė privalo nedelsdama informuoti Lietuvos banką, kai atsiranda bent viena iš šių sąlygų:

25.1. įmonės pradinis kapitalas tampa mažesnis už Taisyklių 5 punkte nustatytą minimalų pradinio kapitalo dydį;

25.2. įmonės kapitalas tampa mažesnis už Taisyklių 7 ar 8 punktuose nustatytus kapitalo reikalavimus.

26. Įmonė Lietuvos bankui privalo nurodyti priežastis, dėl kurių susidarė Taisyklių 25 punkte numatyta padėtis, taip pat nurodyti priemones, kurių bus imtasi padėčiai ištaisyti, ir laikotarpį, per kurį padėtis bus ištaisyta.

27. Nustatęs, kad įmonė nesilaiko Taisyklėse nustatytų reikalavimų, kad įmonės kapitalas nėra pakankamas, kad įmonė neturi tinkamų priemonių ir procedūrų, skirtų įmonės veiklai būdingai rizikai valdyti, arba kad įmonės veikla kelia grėsmę įmonės stabilumui ir patikimumui, Lietuvos bankas turi teisę nustatyti Taisyklių 28 punkte nurodytus papildomus su veiklos rizikos ribojimu susijusius reikalavimus arba taikyti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas priemones.

28. Lietuvos bankas turi teisę nustatyti šiuos papildomus su veiklos rizikos ribojimu susijusius reikalavimus:

28.1. įpareigoti įmonę sukaupti tam tikrą papildomo kapitalo sumą arba nustatyti kitus kapitalo reikalavimus;

28.2. įpareigoti įmonę pagerinti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas;

28.3. įpareigoti sumažinti su įmonės veikla susijusią riziką.

Reguliuojamos rinkos operatoriaus ir Lietuvos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo kapitalo reikalavimų taisyklių priedas

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, telefono numeris)

Vadovas –

Vykdytojas –

Ataskaitinio laikotarpio pabaiga –

KAPITALO PAKANKAMUMO SKAIČIAVIMO ATASKAITA

Eil. nr.	EILUTĖS PAVADINIMAS	SUMA, Eur
1.	ĮMONĖS KAPITALAS	C+D+EF
C.	PIRMOJO LYGIO KAPITALAS	A+a+B
A.	Pradinis kapitalas	A1+A2+A3+A4+A5
A1.	Apmokėtas įstatinis kapitalas	
A2.	Akcijų priedai	
A3.	Rezervai (išskyrus perkainojimo rezervą)	
A4.	Praėjusių metų nepaskirstytasis pelnas, likęs po galutinio pelno paskirstymo, arba praėjusių metų nuostoliai	
A5.	Einamųjų metų tarpinis arba paskutinių praėjusių metų nepaskirstytas pelnas (audituotas)	
a.	Kitos kapitalo priemonės (KKP)	a1+a2+a3
a1.	KKP1, kurių emisijos dokumentuose numatyta konvertuoti jas į įmonės įstatinį kapitalą (ne daugiau nei 50 proc. pirmojo lygio kapitalo)	
a2.	KKP2, kurių emisijos dokumentuose įmonei numatyta paskata jas išpirkti (ne daugiau nei 15 proc. pirmojo lygio kapitalo)	
a3.	KKP3, visos kitos kapitalo priemonės, neįskaičiuotos į a1 ir a2 eilutes (ne daugiau nei 35 proc. pirmojo lygio kapitalo)	
B.	(-) Atskaitymai	B1+B2+B3+B4+B5
B1.	(-) Supirktos savos akcijos	
B2.	(-) Einamųjų metų nuostoliai	
B3.	(-) Nematerialusis turtas	
B4.	(-) Išankstiniai apmokėjimai ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos, išskyrus išankstinius apmokėjimus už gautiną finansinį turtą	
B5.	(-) Kiti atskaitymai	
D.	ANTROJO LYGIO KAPITALAS	D1+D2+D3+D4

Eil. nr.	EILUTĖS PAVADINIMAS	SUMA, Eur
D1.	Ilgalaikio materialiojo ir finansinio turto perkainojimo rezervai	
D2.	Privilegijuotųjų akcijų su kaupiamuoju dividendu nominalioji vertė	
D3.	Ilgalaikės subordinuotosios paskolos	
D4.	Kitos kapitalo priemonės (KKP4)	
E.	(-) NELIKVIDUSIS TURTAS	E1+E2+E3+E4+E5+E6+E7
E1.	(-) Ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kaip užstatą perduotų žemės ar pastatų dalį, kurios vertė atitinka gautos paskolos vertę	
E2.	(-) Atsargos	
E3.	(-) Investicijos į kitų bendrovių, išskyrus kredito ir finansų įstaigų, nuosavybės vertybinius popierius ir kitos investicijos į šias įmones, jei šios investicijos negali būti iš karto realizuojamos	
E4.	(-) Investicijos į finansų ir kredito įstaigų nuosavybės vertybinius popierius ir toms įstaigoms suteiktos subordinuotos paskolos	
E5.	(-) Paskolos ir kitos gautinos sumos, kurias numatoma gauti vėliau kaip po 90 dienų (įskaitant trumpesnio laikotarpio paskolas, kurios negrąžinamos suėjus terminui ar jų grąžinimo laikotarpis pratęsiamas), taip pat atidėtojo mokesčio turtas	
E6.	(-) Indėliai, kurių atsiėmimo laikotarpis yra ilgesnis kaip 90 dienų (įskaitant trumpesnio laikotarpio indėlius, kurie pagal sutartis gali būti automatiškai pratęsimi), išskyrus mokėjimus, susijusius su ateities arba pasirinkimo sandoriais, kuriems nustatytas privalomas įnašas	
E7.	(-) Patronuojamųjų (dukterinių) įmonių nuostoliai	
2.	PAPILDOMA INFORMACIJA	
2.1.	Minimalus pradinis kapitalas	
2.2.	Ketvirtadalis įmonės praėjusių metų pridėtinių išlaidų sumos	
2.3.	Kapitalo perviršis (+) arba deficitas (-)	1-2.1
2.4.	Kapitalo perviršis (+) arba deficitas (-)	1-2.2
2.5.	Kapitalo perviršis (+) arba deficitas (-)	A-2.1
2.6.	Didžiausia kapitalo poreikių suma iš šių dydžių: 1. minimalaus pradinio kapitalo sumos; 2. ketvirtadalis įmonės praėjusių metų pridėtinių išlaidų sumos.	didžiausia suma iš 2.1 ar 2.2 eilutės
2.7.	KAPITALO PAKANKAMUMO RODIKLIS	1/2.6

įmonės vadovo parašas

vykdytojo parašas

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-273](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-04, i. k. 2014-15741

Pakeitimai:

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-273](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-04, i. k. 2014-15741

Dėl Lietuvos banko valdybos 2014 m. gegužės 8 d. nutarimo Nr. 03-69 „Dėl Reguliuojamos rinkos operatoriaus ir Lietuvos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo kapitalo reikalavimų taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo